

Departement für Infrastruktur, Energie und Mobilität Graubünden

Departament d'infrastructura, energia e mobilitad dal Grischun

Dipartimento infrastrutture, energia e mobilità dei Grigioni

Ringstrasse 10, 7001 Cuir
Tel. +41 81 257 36 14
info@diem.gr.ch
www.diem.gr.ch

10 da zercladur 2024

Communitgà ils:

11. Juni 2024

DISPOSIZIUN DAL DEPARTAMENT

concernent la regulaziun da la populaziun da capricorns en il chantun Grischun

I. Fatgs

1. Als capricorns vai fitg bain en il chantun Grischun. L'onn 2023 han ins pudì dumbrar cun 7245 animals ina nova populaziun maximala sin il territori chantunal, quai a chaschun da las dumbraziuns da primavaira e da stad. L'onn avant eran quai anc 6920 capricorns. L'onn 2023 èn tut en tut 517 capricorns vegnids sajettads. Tar la selvaschina disgraziada èn vegnids registrads 177 capricorns, quai che correspunda ad ina valur en media per il chantun Grischun.
2. En singulas colonias resp. sutcolonias èn las populaziuns creschidas relativamain fitg. Dentant pon ins observar u ston ins spetgar en il proxim futur pli e pli effects negativs entaifer la spezia (cundiziun/malsognas), sin autras spezias (en spezial chamutschs) u sin il spazi da viver (conflict tranter guaud e selvaschina). Cun las intervenziuns planisadas en las singulas colonias duain las populaziuns da capricorns vegnir adattadas al spazi da viver avant maun.
3. Durant ils 47 onns ch'ils capricorns vegnan sajettads en il Grischun, èsi sa mussà, che las populaziuns adattadas a la capaciad dal spazi da viver e bain structuradas èn pli resistentas che las populaziuns senza chatscha. Quai vala en spezial per la tschorvada da chamutschs che cumpara adina puspè. Ils onns precedents è questa malsogna sa mussada en differentas colonias.
4. En differentas colonias cun populaziuns creschentas han ils plans da prelevaziun stuì vegnir augmentads l'onn 2023. Perquai che la relaziun tranter las schlattainas sa mida tar las populaziuns da capricorns creschentas a favur dals animals feminins, èsi necessari che la chatscha regulescha pli fitg las chauras-capricorn. Gia l'onn passà è vegnida introducida en singulas colonias/colonias parzias supplementarmain a la chatscha da capricorns regulara ina chatscha per regular las chauras-capricorn, sco quai è gia stà il cas ils onns 1990. Questa mesira è sa cumprovada e vegn cuntinuada. Tar la chatscha per regular las chauras-capricorn vegnan dadas libras per las chatschadras e per ils chatschaders admiss enstagl d'ina chaura betg lactanta ed in buc duas chauras betg lactantas. Quest onn vegnan tut en tut 46 chatschadras e chatschaders admiss a la chatscha per regular las chauras-capricorn, quai che correspunda ad in surpli da prelevaziun planisà da 92 chauras.

5. La chatscha per regular las chauras-capricorn vegn realisada en las suandantas colonias u colonias parzialas: Albris, Gügli Sid, Gügli Nord, Flüela, Fergen Seetal, Macun, Umbrail, Corn Cotschen/Weissfluh, Hochwang, Stussavgia/Valragn, Caschleglia-Vial, Alpsu-Frisal e Calanda.
6. Per obtegnair ina structura da vegliadetgna natirala ed equilibrada, vegn la planisaziun da prelevaziun fatga tar ils bucs sur la classa da vegliadetgna. Cun la repartiziun fixa d'ina classa da vegliadetgna a la chatschadra u al chatschader vegni garantì, che la regulaziun vegn realisada tenor ils princips d'ina chatscha persistenta.
7. Las prelevaziuns vegnan fatgas da chatschadras e chatschaders ch'èn autorisads da far quai sin fundament da l'Ordinaziun chantunala davart ils capricorns (OCapr; DG 740.330) e ch'èn vegnids destinads per quai cun trair la sort. Las prelevaziuns han lieu sut la surveglianza da l'organ da surveglianza da chatscha.
8. Cun la resalva che l'Uffizi federal d'ambient (UFAM) dettia ses consentiment duain l'onn 2024 vegnir sajettads en il Grischun tut en tut 634 capricorns, numnadain 363 chauras e 271 bucs.

II. Consideraziuns

1. Sa basond sin l'art. 7a al. 1 da la Lescha federala da chatscha (LChP; CS 922.0), l'art. 4a da l'Ordinaziun federala da chatscha (OChP; CS 922.01) e sin l'Ordinaziun federala davart la regulaziun da las populaziuns da capricorns (ORCap; CS 922.27) dastgan ils chantuns regular las cuminanzas da multiplicaziun da capricorns, quai cun disposiziun e suenter ch'il UFAM ha dà ses consentiment.
2. Decisivs per las prelevaziuns sin il territori grischun èn l'art. 4 al. 1 e l'art. 5 al. 3 da la Lescha chantunala da chatscha (LCC; DG 740.000) sco er las disposiziuns da l'Ordinaziun chantunala davart ils capricorns.
3. La chatscha da capricorns 2024 ha lieu tranter ils 5 d'october ed ils 8 da november. Per mintga chatschadra e per mintga chatschader dura ella 20 dis (cf. art. 12 al. 1 OCapr).
4. Las prelevaziuns vegnan fatgas da chatschadras e chatschaders ch'èn autorisads da far quai sin fundament da l'Ordinaziun chantunala davart ils capricorns (OCapr; DG 740.330) e ch'èn vegnids destinads per quai cun trair la sort. Las prelevaziuns han lieu sut la surveglianza da l'organ da surveglianza da chatscha.

III. Conclus

Sa basond sin l'art. 7a da la Lescha federala da chatscha (LChP; CS 922.0), l'art. 4a da l'Ordinaziun federala da chatscha (OChP; CS 922.01), l'Ordinaziun federala davart la regulaziun da las populaziuns da capricorns (ORCap; CS 922.27), l'Ordinaziun chantunala davart ils capricorns (OCapr; DG 740.330) e suenter avair gì invista dals documents decisivs sco er sin proposta da l'Uffizi da chatscha e pestga

dispona il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad:

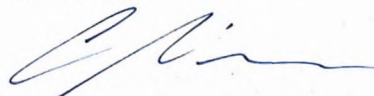
1. Per regular la populaziun da capricorns vegn il plan da prelevaziun Capricorns 2024 (aggiunta) approvà e sin basa da quai ordinada la chatscha da capricorns 2024.
2. L'approvaziun dals plans da prelevaziun e l'ordinaziun da la chatscha da capricorns 2024 veggan fatgas cun la resalva che l'Uffizi federal d'ambient (UFAM) dettia ses consentiment.
3. La regulaziun vegn realisada tras las chatschadras ed ils chatschaders ch'èn autorisads da far quai, sco er tras la surveglianza chantunala da chatscha da l'Uffizi da chatscha e pestga (UCP) en cas ch'ils plans da prelevaziun na veggan betg ademplids.
4. Las organisaziuns da l'ambient cun dretg da far recurs tenor l'aggiunta tar l'Ordinaziun davart la designaziun da las organisaziuns per la protecziun da l'ambient sco er per la protecziun da la natira e da la patria che han il dretg da far recurs (ODO; CS 814.076) pon far recurs cunter la regulaziun dals capricorns entaifer 30 dis dapi la publicaziun en il Fegl uffizial dal chantun tar la Dretgira administrativa dal Grischun, Obere Plessurstrasse 1, 7000 Cuira. Il dretg da far recurs sa drizza tenor l'art. 12 al. 1 lit. b e l'art. 12 al. 2 da la Lescha federala davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP; CS 451).

Communicaziun:

- Uffizi federal d'ambient, chascha postala, 3003 Berna
- Uniun d'organisaziuns grischunas da l'ambient, Hartbertstrasse 11, 7000 Cuira
- Pro Natura Grischun, Hartbertstrasse 11, 7000 Cuira
- WWF Grischun, Hartbertstrasse 11, 7000 Cuira
- Fundaziun Helvetia Nostra, Mühlenplatz 3, 3011 Berna
- Fundaziun svizra per la protecziun da la cuntrada, Schwarzenburgstrasse 11, 3007 Berna
- Greenpeace, Badenerstrasse 171, 8036 Turitg
- ChatschaSvizra, Forstackerstrasse 2a, 4800 Zofingen
- Mountain Wilderness Svizra, Sandrainstrasse 3, 3007 Berna
- Uffizi da chatscha e pestga dal Grischun, intern

Departament d'infrastructura, energia
e mobilitad dal Grischun

La scheffa:

Dr. Carmelia Maissen, cussegliera guvernativa

Agiunta:

- Plan da prelevaziun da la chatscha da capricorns 2024

Plan da prelevaziun da capricorns 2024

Colonias		Bucs					Chauras	Total
		1-3	4-5	6-10	11+	Total	Total	
Albris		15	8	16	6	45	53	98
Güglia	Val Bever	6	3	3	1	13	17	30
	Guglia Sid	6	1	5		12	12	24
	Guglia Nord	5	4	7		16	20	36
Flüela-Rätikon	Fluela	19	15	18	1	53	85	138
	Fergen Seetal	2	1	1		4	6	10
	Falknis	1	1	1		3	3	6
Macun-Terza-Sesvenna	Macun	6	3	4		13	21	34
	Sesvenna/Terza	8	5	9		22	22	44
Umbrail		4	1	3	1	9	13	22
Corn Cotschen-Weissfluh-Hochwang	Corn Cotschen/Weissfluh	4	2	5	2	13	17	30
	Hochwang	3	3	3		9	13	22
Stussavgia-Valragn-Adula-Mesauc	Stussavgia-Valragn	5	3	6		14	18	32
	Val	3	1	2		6	6	12
	Grenerberg							0
	Mesauc	4	3	3		10	10	20
	Brone							0
	Caschleglia-Vial	4	1	2		7	13	20
Cadagno-Unteralp-Maighels	Maighels							
Alpsu-Todi-Calanda	Alpsu-Frisal	5	2	4	1	12	20	32
	Crap da Flem	1	1	1		3	3	6
	Calanda	3	2	1	1	7	11	18
Total		104	60	94	13	271	363	634

cun resalva dal consentiment dal UFAM